

A Sant Narcís, canvi generacional

Les ciutats, com a escenaris de l'activitat urbana, participen dels canvis dels seus habitants: neixen, creixen, es degraden, s'abandonen... i el pas de la vida queda enregistrat en les parets i voreres, en cada clot i cada fanal com a episodis d'un dietari particular que es fa i refà a cada instant. Un d'aquests canvis, de caràcter íntim, sovint circumscrit a l'interior dels habitatges, és l'ennobliment; en anglès, *gentrification*, derivat de *gentry* ('ennoblit, burgès'), terme que descrivia el progrés social enregistrat per certes capes socials en un determinat moment.

L'any 1964 la sociòloga Ruth Glass va reaprofitar el terme per definir el relleu sociològic enregistrat en certs barris urbans, de substitució de classes empobrides per noves elits arribades de fora.

Per a l'observador que gaudeix contemplant les transformacions subtils de l'entorn més immediat, aquest fenomen ofereix un camp fascinant. Una matèria urbana abocada al deteriorament de cop gaudeix d'una segona oportunitat. Per camins diversos, veu rejuvenir els seus interiors, restaurar els seus jardins i, especialment, torna a reviure com a escenari de jocs infantils oblidats. Allà on n'hi ha hagut, sempre n'hi queda, deien les àvies. I avui podem pensar que, efectivament, alguns valors encunyats per poders polítics d'altres temps són recuperats com a paràmetres valuosos del nostre segle, a la recerca d'una qualitat de vida cada dia més apreciada.

Un exemple d'aquest comportament urbà el trobem al barri de Sant Narcís de Girona. Dissenyat per la política d'habitatge franquista de postguerra, fou inaugurat a principi dels anys cinquanta per una munió de parelles joves amb infants petits. La manca d'habitatge digne era una trista realitat i la ciutat-jardí va representar una bona alternativa als estatges foscos i humits de la Girona vella. El barri de Sant Narcís era apartat, mal comunicat, mancat d'algunes infraestructures, inundable i fangós en dies de

Aquí al costat i també més lluny

L'ennobliment urbà és un fenomen global, com la majoria de manifestacions humanes. Internet en recull un univers de casos, i estudiosos d'arreu en presenten exemples des de Barcelona a Santiago de Xile, passant per Nova York, Chicago, Londres... amb diferents protagonistes, elits i gent més normal, amb el denominador comú de canviar el curs inexorable de la degradació física de la matèria i apostar per alternatives d'ús, amb beneficis variables i interessos encara més dispersos

pluja, però les seves cases noves, els seus jardins i places i l'esperit de convivència que s'hi generà van marcar molt positivament una generació que avui ja supera la cinquantena. Més de mig segle més tard, aquells colons del règim ja formen part de la història. La democràcia va comportar la catalogació del barri com a patrimoni de la ciutat, el seu arranjamant i, sobretot, la garantia de la seva pervivència. Alguns habitatges s'han venut, uns altres s'han heretat i una minoria resten tancats. D'uns anys cap aquí, però, el

barri ha començat a cotitzar en els somnis d'aquells que cerquen un lloc millor on viure. N'aprecien els carrers de vianants, els jardins domèstics, el sol i els fruiters, les arcades neoucentistes de la seva arquitectura i aquell ambient entranyable de poble dins la ciutat. La ciutat, per cert, ja no li és tan llunyana, malgrat les obres del TAV que en retallen els accessos. Els equipaments públics i privats fan la vida agradable als veïns i la consciència de barri, afavorida sens dubte per les entitats i tota la vida que hi orbita, engresca a instal·lar-s'hi i a declinar de nou l'etern destí de cercar una felicitat domèstica al nostre abast.

XAVI RODRIGUEZ